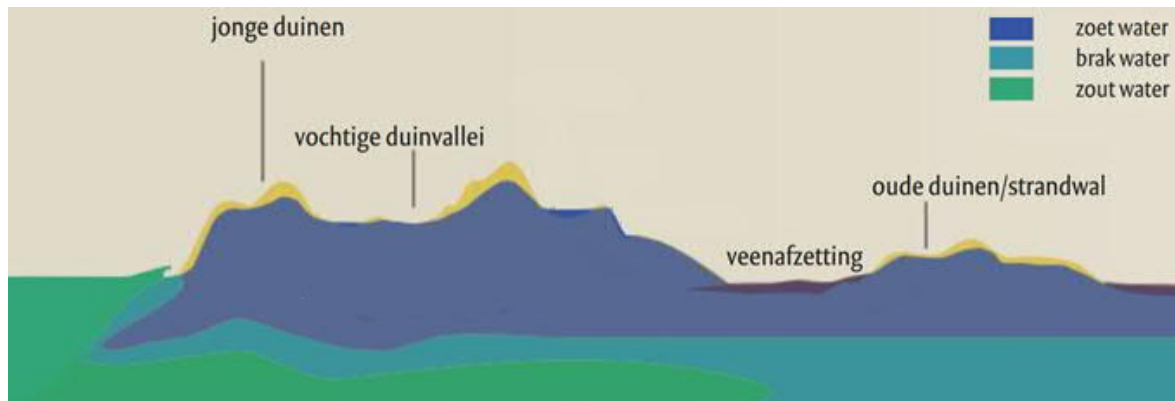

DUINLANDSCHAP

Langs de hele kust, van het meest oostelijk gelegen Nederlandse Waddeneiland Rottumeroog tot de grens met België in Zeeuws-Vlaanderen, is een vrijwel onafgebroken gordel van duinen te vinden. Het strand is het grensvlak waar land en zee elkaar ontmoeten. Direct achter het strand rijzen de duinen op. Strand en duinen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Je kunt het strand zien als het naar zee aflopende voorterrein van de duinen, waar de 'voorraad' zand klaar ligt om de duinen te vormen.

PROFIEL DUINLANDSCHAP

Bron (bewerkt): <http://issuu.com/duinenenmensen/docs/natuurmedia-duinen-en-mensen-kennem/4>

JONGE DUINEN

De duinstrook parallel aan het strand bestaat uit zogenaamde **jonge duinen**. Ze zijn 'jong' omdat ze pas sinds de middeleeuwen zijn gevormd. Jonge duinen zijn nog steeds in ontwikkeling, vooral aan de zee kant, waar de wind de meeste invloed heeft en voortdurend vers zand aanvoert. Jonge duinen kunnen daardoor hoog opgroeien. De begrenzing van de jonge duinen aan de zeezijde wordt gevormd door de **zeereep**, de duinenrij pal langs het strand die functioneert als zeewerend duin. De zeereep is begroeid met helmgras, een zoutminnende plant die met zijn lange en ingewikkelde wortels zand vasthoudt en zo het duin stevigheid geeft.

Door het plaatsen van schermen van riet of takken op het strand kon aanstuivend zand worden vastgehouden en kon de zeereep uitgroeien tot een omvangrijke duinenrij, die bestand was tegen overstromingen. Onbegroeide plekken en door de wind uitgestoven gaten werden dichtgeschoven en opnieuw ingeplant met helm.

Tegenwoordig is op een aantal plaatsen langs de Nederlandse kust sprake van dynamisch zeereepbeheer waarbij de opbouw en afbraak van duinen als resultaat van natuurlijke processen zonder verder menselijk ingrijpen, wordt toegestaan.

OUDE DUINEN

De **oude duinen** liggen verder landinwaarts dan de jonge duinen (soms meerdere kilometers) en zijn enkele duizenden jaren eerder dan de jonge duinen gevormd op strandwallen. **Strandwallen** zijn hogerliggende zandbanken die door de golven zijn opgeworpen. Doordat tijdens eb de wind het zand verstrooide, konden de oude duinen ontstaan: langgerekte zandruggen van meestal maar enkele meters hoog.

De oude duinen hebben een lange en rijke bewoningsgeschiedenis. Vanwege hun hoge en droge ligging werden de oude duinen door de prehistorische mens al vroeg als woonplaats benut. Met het oog op eventuele overstromingen waren het ook in latere tijden favoriete woonplaatsen. De oude duinen werden als akkerland gebruikt en het omringende gebied als wei- en hooiland voor schapen.

Al sinds de middeleeuwen is er plaatselijk zand gewonnen door afgraving van de oude duinen ('afzanding'). In de 17e en 18e eeuw werd er nog een flinke schep vanaf gehaald, bijvoorbeeld om Amsterdam van bouwzand te voorzien. Na 1880 nam de afzanding helemaal een grote vlucht, waardoor het oude duingebied zijn huidige uiterlijk van laaggelegen geëgaliseerde percelen verkreeg. Deze percelen ('geestgronden') bleken in de 20e eeuw uitermate geschikt voor het verbouwen van bloembolgewassen.